

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Kristus ustal — krščansko ljudstvo ustaja.

Vrši se prememba v naravi; kajti po dolgotrajni zimi napočila je zopet pomlad; pa tudi v srcih krščanskega ljudstva vrši se v zadnjem času prememba. Kristus je ustal, a tudi krščansko ljudstvo ustaja iz dolgotletnega pogubnega spanja. Duh krščanski je začel prevetati širo no našo avstro-ogersko domovino. Na Ogerkem, kjer pekel obhaja svojo zmago z brezverskimi postavami, osnovala se je pred kratkim ljudska stranka, katera hoče pod zastavo sv. križa nazaj priboriti ogerski državi krščanski značaj in tudi nemadjarskim narodom pomagati do postavnih pravic.

In pri nas v ljubi Avstriji? Tudi tukaj vedno bolj prešinja ljudstvo živa vera, vedno bolj zmaguje sv. križ. Od tod peklensko sikanje vseh zakletih sovražnikov katol. cerkve. Dunaj, glavno meslo našega cesarstva, se že uklanja Kristusu. Nedavno so uneti dunajski kristjani pri občinskih volitvah pridobili 18 sedežev na novo, in ako Bog dá, ne bo dolgo, da dobi Dunaj moža za župana, ki je katoličan z dušo in s telesom.

Lepo mesto Solnograd je tudi prešlo v krščanske oke in že mnogokje drugod se podira stavba hudičeva: rogubni židovski liberalizem, na njega razvalinah pa pstaja novo poslopje, poslopje resnice in pravice, ki ua zida živa krščanska zavest in navdušenost. Da, ge Kristus in njegova sv. vera more pomiriti razdražene lduhove sedanjega časa ter rešiti ljudstvo dušnega in telesnege propada. Zato krščansko ljudstvo, nazaj k Bogu, nazaj h Kristusu!

Kakó pa je pri nas Slovenceh? Reči moramo, da je naše ljudstvo sploh še zelo verno in tudi naši olikani stanovi še večinoma hranijo v svojem srcu človeku najdražjo svetinjo, sv. vero. Vendar one prave navdušenosti in značajnosti, ki izvira edino le iz iskreno verski čutečega srca, še marsikje pogrešamo. Proč zato s tistim nespametnim strahom pred vero, pred Bogom, temveč vsi Slovenci, naj si bomo priprosti kmetje ali visoki gospodje, spoznavajmo očitno Boga, spoznavajmo očitno Kristusa! Brez prave ljubezni do svete cerkve tudi ni prave ljubezni do domovine, pravi škof Strossmayer.

Radujmo se Slovenci s krščanskimi brati njih zmag, a še bolj jih posnemajmo in enako njim odločno delujmo, in kmalu se bomo tudi mi radovali sijajnih svojih zmag nad versko mlačnostjo in narodno zaspanostjo — in narodu našemu zasije boljša dóba v verskem, narodnem in gospodarskem oziru!

Velika noč je tu. Hozana Izveličarju! Aleluja! Iz globin vseh slovenskih sre pa:

Aleluja, hvala Bogu, naj v nebo doni!
Kristus je ustal — ustani narod moj i ti!

Celjsko vprašanje.

(Govor poslanca Fr. Robiča v drž. zboru dne 28. marcija.)

Pač smem staviti prav skromno vpranje: Ali so bili z ustanovitvijo vspeorednic v Mariboru Nemci kaj prizadeti? Ali se je narodni posesti Nemcev z ustanovitvijo vspeorednic godila kaka krivica? Ne, nasproti: ustanovitev vspeorednic na mariborski gimnaziji je koristna jednako Nemcem kakor Slovincem. To je jasno že iz pedago-gičnih ozirrov; kajti s tem so učenci nekako jednako pripravljene prišli v razred, ne pa kakor poprej, ko so nemške in slovenske učence mešali, na kar so se morali seveda profesorji ozirati. V tem je deloma tudi uzrok, da se je veljava gimnazije zelo povzdignila in da je številnejše obiskana, odkar so se ustanovile vspeorednice na gimnaziji v Mariboru. Že precej pričetkoma so bile dvojezične vspeorednice na mariborski gimnaziji zelo obilno obiskovane. To se je množilo od leta do leta tako, da je bila v zadnjem šolskem letu v prvem razredu osemdeset učencev.

In tu se kaže nekako čudna skrb štajarskega de-želnega šolskega sveta za slovensko šolsko mladino, ako on teh 80 učencev skupaj potisne in v jednom razredu skupaj podučevati pusti, oziroma dotičnega šolskega poročevalca, kateremu se niti vredno ni zdelo, dotični spis deželnemu šolskemu svétu predložiti, da bi o tej zadevi odločil!

Povetje mi, gospodje moji, kje je nemški gimna-zijski razred, koder bi bilo 80 učencev stisnjenih in bi se v jednom razredu podučevati morali? Ko sem se jaz proti merodajnim osebam štajarskega deželnega šol-skega sveta zoper to pritoževal, kaj so mi je odgovorilo? »Kmetška mladina dela naj doma in naj ne obiskuje srednjih šol!« Mi naj bomo torej izključeni in naj svojo mladino obdržimo doma! Marsikdo bi menil, da večji del slovenske mladine tišči v srednje šole, toda stati-stični podatki kažejo pa ravno naprotno.

Iz statistične ročne knjige je razvideti, da so imele gimnazije štajarske v letu 1893. skupaj 2129 gojencev. Od teh je bilo 1653, torej 77.6 odstotkov Nemcev in 442, ali 20.7 odstotkov Slovencev. Realke imele so skupno 725 gojencev; od teh je bilo 651, torej 89.7 odstotkov Nemcev in 24, to je 3.3 odstotkov Slovencev. Učiteljskih pripravnikov bilo je 494; od teh 198, ali 67.3 odstotkov Nemcev in 94, ali 31.6 odstotkov Slo-vencev. Učiteljske pripravnice za ženske imele so 160 gojenk. Od teh je bilo 155, ali 96.2 odstotkov Nemk. in 4, ali 2.5 odstotka Slovenk.

Po razmernem številu prebivalstva pride 67.8 od-stotkov na Nemce in 32.1 odstotkov na Slovence. Slo-venci imajo torej manjšino na gimnazijah 11.4. in na realkah 28.8 odstotkov. In v takih okolnostih, pravi se nam, naj rajši svojo mladino obdržimo doma pri delu,

ne go bi jo pošiljali v srednje šole! Jeli morda mogoče, da mora biti odvisno naše zlo in dobro od privolitve dvojezičnih, utrakvističnih, paralelk in dvojezične celjske gimnazije?

Upam, da imamo vendar še nekaj Nemcev, ki bodo stali za dobro in pravo, za združenje narodnosti v tem vprašanju, ne oziraje se na jako čudno agitacijo, ki se gledé tega vprašanja razvija in pojavlja.

Ko se je najhuja agitacija proti paralelkam vedno bolj razširjala, tedaj se nam je reklo, da s paralelkami ni nič, teh ne morete dobiti; samostojno nižjo, da končno celo višjo gimnazijo to vam pa moremo dati.

Tedaj so jeli znova ropotati in to je bilo vedno huje, tudi proti samostojni gimnaziji. Tu se je umaknila levica zopet nemškemu nacionalcem. Da, v Celju, tu vam ne moremo dati gimnazije, mogoče pa zunaj Celja. Gospoda moja! Kdor pozna položaj, našel bode teško kak bolj ugoden kraj, nego Celje. Tu imamo okrožno sodišče, okrajno glavarstvo, okrajno sodišče in davčni urad, tu imamo različne finančne zavode, hranilnico in jednaka društva, z besedo toliko različnih poslov imajo opraviti stariši v Celju in ti bi morali po svojem oprasku, peljati se v kak drug kraj, da obiščejo svoje sinove na gimnaziji. Izven Celja si gimnazije sploh misliti ne moremo, že zaradi tega, ker bi ne bila zadostno obiskovana. Te zadeve nečem dalje razpravljati, le toliko še izjavim, da smo popolno prepričani, da je naša zahteva jako skromna in pravična, in da se bodo plemeniti in dobro misleči Nemci potegnili za njo, in s tem govor končam.

C. kr. okrajni glavar celjski dr. Wagner.

(Interpelacija poslanca dr. L. Gregoreca.)

C. kr. okrajni glavar v Celju, gospod dr. Pavel Wagner, je dne 20. decembra 1894 pod št. 351 praes. vzel na protokol kazensko ovadbo podučitelja v Vojniku Riharda Kokota. Vsebina te ovadbe je ta-le: »Dne 2. decembra l. l. se je sešlo več vojniških rodbin v gostilnici Vrečarja ml. na zabavo, katero je Vrečar priredil za svoj god. Koncem zabave, ko so se že nekaterniki odpravljali na odhod, je on (Kokot) napil Nj. Veličanstvu cesarju. Koj potem, ko je izrekel napitnico in je godba zasvirala cesarsko himno, je čul iz sosedne sobe, v kateri sta med drugimi bila ves večer vojniški orožniški postaji dodeljena orožnika Anušek in Serp, klic Aleksander. Z ozirom na slovansko-rusofilsko mišljenje v sosedni sobi navzočih oseb, katerih mišljenje je v Vojniku sploh znano, ne izvzemši obeh orožnikov, moral je (Kokot) domnevati, da je kdo iz navzočnikov napil carju Aleksandru. Razburjen vsled te malo patrijotične dogodbe je šel v dotično sobo, da izve, kdo je carju Aleksandru napil. Tega ni mogel izvedeti, pač pa je videl, da imenovana orožnika med sviranjem cesarske pesmi, oziroma vzlic izrečeni napitnici na Nj. Veličanstvo cesarja nista ustala in se odkrila. To mu je dalo povod, da jima je rekel, da bi kot cesarjeva služabnika pač lahko ustala in se odkrila, na kar mu je orožnik Anušek smeje se ironično rekel: po buči!« —

Ta kazenska ovadba, s katero se c. kr. orožnika Benjamin Anušek in Fran Serp dolžita hudodelstva razžaljenja Veličanstva, se je odstopila predpostavljenu ces. kr. orožniškemu zapovedništvu. Preiskava, katero je začelo in dognalo to zapovedništvo, je dokazala popolno neresničnost teh navedb. Po izpovedi cele vrste prič se je namreč dokazalo, da Kokot cesarju sploh še napil ni in se je pokazalo, da to, kar je navedel Kokot, je od konca do kraja izmišljeno, zaradi česar je c. kr.

državno pravdnništvo v Celju obtožilo Riharda Kokota hudodelstva obrekovanja.

Rečeno kazensko ovadbo je gosp. dr. Pavel Wagner sam sestavil in spisal. V ovadbi se bere: »prišel« je učitelj Kokot in sledeče ovadil. Pri glavni obravnavi, vršivši se proti Rihardu Kokotu, pa je ta predložil pozivnico c. kr. okrajnega glavarja, rekši, da ga je okrajni glavar s to pozivnico citiral, naj pride delat kazensko ovadbo. Rekel je, da dolžitve o slovansko-rusofilskem mišljenju vojniške družbe, uštevši oba orožnika, ni sam izrekel, nego da je to storil c. kr. okr. glavar in ko se je on, Kokot, branil to podpisati, se je dr. Pavel Wagner razburil in tako nanj upil, da se je prestrašil in se končno uklonil volji c. kr. okrajnega glavarja.

Temu postopanju c. kr. okrajnega glavarja celjskega ni primere. Jeden c. kr. okrajni glavar uprizori proti c. kr. orožnikom kazensko ovadbo zaradi hudodelstva žaljenja Veličanstva, katera ovadba se izkaže kot od konca do kraja povsem izmišljena; jeden c. kr. okrajni glavar dolži cesarju zvesto prebivalstvo in celo c. kr. orožnike, ne da bi imel za to kak povod, slovansko-rusofilskega torej protiaustrijskega in nepatrijotičnega mišljenja.

Naravno je, da je to postopanje c. kr. okr. glavarja v Celju močno vznemirilo prebivalstvo celjskega političnega okoliša, kar je podpisance napotilo vprašati Nj. ekscelenco gospoda ministra notranjih del: 1. Hoče-li Nj. ekscelenca zaradi te dogodbe začeti strogo preiskavo proti c. kr. okrajnemu glavarju dru. Pavlu Wagnerju? 2. Kaj misli Nj. ekscelenca storiti, da dobé od c. kr. okrajnega glavarja v svojih patrijotičnih čutilih globoko užaljena vojniška družba in zaradi žaljenja Veličanstva ovajena c. kr. orožnika zadoščenje in da se tako počenjanje rečenega c. kr. uradnika za bodočnost prepreči?

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

»Katoliška cerkev je največja dobrotnica države. Ona stoji nad osebami, stanovi in narodi, ne zato, da jih zatira, nego da jih drži, brani in varuje. Država javni red vzdržuje. Zato treba državi neobhodno zunanje od vladarja in od podložnih popolnoma neodvisne in sicer duhovne oblasti, ki ima višjo, nadzemeljsko oblast in pravico, nevarne strasti krotiti — ubogati je namreč težko, vladati pa nevarno — vladarju pravično vladanje, podložnim pa voljno pokorščino zaukazati, in sicer z veljavo, kateri se treba vladarjem in podložnim z enakim spoštovanjem klanjati.« . . .

»Črez to resnico se pred vsem radujte vi mogočni vladarji zemlje, in dajte Bogu glasno zahvalo. Ne bojte se katoliške cerkve, ampak na široko jej odprite vrata, kadar se mejam vaših držav bliža ter ustopiti tirja; kajti ne pride kot sovražnica vaša, temveč kot vaša najboljša prijateljica in največja dobrotnica, nam noseča v bogatem krilu najzlahtnejše darove čiščenja, ljubezni, zvestobe in pokorščine vaših podložnikov.« . . .

»Kakor vaši vladarji, radujte se tudi vi, njih podložniki, prihoda katoliške cerkve. Spoštljivo jo sprejmite tudi vi kot mater, in z zaupanjem se zatecite pod njeno krilo, kot pod krilo svoje najmogočnejše varhinje, kajti ona bliža se tudi vam kot vaša največja dobrotnica. Ne bo namreč le kar vas učila dolžnostij do vladarjev, nego učila bo tudi vladarje, in sicer v božjem imenu, kakšne dolžnosti da imajo do vas, in bo krepko branila

vaše pravice. Najprej bo vašim vladarjem naznanila, da če so tudi samovlastni in neodvisni od vseh drugih človeških oblastij, vendar Bogu nasproti niso ne samovlastni, ne neodvisni; temveč da so le služabniki božji, od katerega so vso oblast prejeli in kateremu lodo tudi odgovor dajali za njo«... .

»Zakaj pa vsi ljudje, ki hočejo prav za prav le državo podreti, ravno katoliško cerkev toliko sovražijo? Prav zato, ker so popolnoma prepričani resnice: da je katoliška cerkev najmočnejši steber države, najmočnejša varhinja državnega mira in redu, in najtrdnjša podlaga kraljevega prestola. Iz tega spoznajo, da dokler katoliške cerkve ne poderejo, tudi državnega poslopja ne morejo razrušiti, in dokler papeža, škofov in mašnikov ne odpravijo, tudi kraljev in cesarjev ne morejo ugonobiti«... .

»Kaj stori nedolžno dete, če vidi, da srditi sovražnik z nabrušenim nožem gre nad njegovo mater? Dete upije, kliče Boga in vse svetnike na pomoč, objame mater in jo stisne na svoje srce, da jo brani. Prej mora nož sovražnikov dete prebosti, preden materi pride do srca. To dobro dete posnemati moramo tudi mi. Od vseh strani gredó ljuti sovražniki nad našo mater — sveto cerkev; pogubiti nam jo hočejo in zatreti. Ne! tega ne pripustimo. Okleniti se hočemo svoje matere s celo dušo, s celim srcem, z vsemi svojimi močmi: tudi kri in življenje damo za njo«... .¹⁾

Ogenj ljubezni vsikdar visoko zaplapola v Kosarjevem srcu, kadar govori o sv. cerkvi, in slog je vzvišen in slovesen, če njegovo pero opisuje njeno lepoto. »Sveta cerkev — ta prelepa roža, od Jezusa Kristusa iz nebeške dežele v solzno dolino presajena; sv. cerkev — ta presvetla luč, od Jezusa Kristusa v razsvetljenje narodov prižgana, da bi nam temo naše pameti in našega srca razsvetila; sv. cerkev — ta prijazna zvezda, od Jezusa Kristusa na visoko nebo pripeta, da bi nam zmotenim popotnikom kazala pot v zgubljeno hišo Očetovo; ta presveta cerkev je danes kakor nepotrebna, nadležna in neusmiljena gospodinja najbolj zaničevana in preganjana, in tisoč in tisoč sovražnikov s strupenimi jeziki in peresi okrog nje stoji, ter jo misli v korenini zatreti!«... .²⁾

Ravno tako občudujemo pokojnika otročjo udanost in vročo ljubezen do sv. Očeta, rimskega papeža. »Kaj pa je — piše Kosar — rimski papež nam katoliškim kristjanom? On je naš najvišji škof, pastir in vladar, on je naš duhovni oče; kajti v njem so shranjene vse odrešivne in zveličavne oblasti Gospoda našega Jezusa Kristusa, da se po njem razteka vse duhovsko življenje po vseh udih velicega telesa sv. cerkve, in kdor ni s papežem, nima in ne more v sebi imeti življenja Kristusovega. Več kakor telesni oče svojim otrokom, več kakor kralj svojim podložnim, več je rimski papež nam katoliškim kristjanom; v višjem in svetejšem pomenu je on naš oče, tako da ga celo prav in resnično vsi pravoverni kristjani sv. Očeta imenujejo.«³⁾

Otročja ljubezen pa se nikdar tako lepo ne pokaže, kakor če se veseli z očetom, ali če mu more prihiteti na pomoč, ako se očetu huda godi, ker silo ali krivico trpi. Ko so torej sv. oče Pij IX. l. 1869. obhajali v Rimu zlato sv. mašo, pri ne Kosar takoj za pero ter navdušeno opisuje⁴⁾ to redko svečanost, oznanjajoč veselje Očetovo slovenskemu svetu. »Radujmo se v Bogu, verni Slovenci! in hvalimo Boga, da smo čakali tega zlatega dné ter bili priče tega nepričakovanega zmagoslavja katoliške cerkve. Tebi pa, sv. Oče! bodi tvoja zlata maša sladka

nagrada za vse bitkosti tvojega dolgoletnega, cerkvenega vladarstva.«

Živo se spominjamo, kako je njegova beseda gro-mela v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru ter s strelo pretila sardinskemu kralju, ki je l. 1860. roparsko svojo roko stegnil po papeževi državi.¹⁾ Blizu dve uri je stal na leci ter tako prepričevalno govoril, kakor bi smatral vse svoje poslušalce potegniti za seboj ter jih gnati v boj za pravice sv. Očeta. Na Kozjem nosil je s pomočjo dekanijskega duhovništva stroške za enega vojaka prostovoljca papeževe armade, kar ga je stalo 240 gold. na leto.

In ko sardinski kralj l. 1870. vzame tudi Rim, ter okliče večno mesto glavnim mestom zedinjene Italije, povzdigne Kosar zopet svoj glas zoper lakomnega, kronanega roparja, rekoč: »Govórimo, dokazujmo, pišimo, prosimo, tirjajmo tako dolgo, dokler se sv. Očetu njegova dežela in vse pravice zopet ne povrnejo... . Ne spodobi se namreč in sramota je za nas katoličane, ako damo veljati, da je namestnik Kristusov podložnik katerega bodi vladarja. Ali mar hočemo, naj bi papež zopet stal pred katerim vladarjem, kakor Kristus pred Poncijem Pilatom? Jaz pravim: zopet in sicer zdaj, ko je božja previdnost že davno papežem dostojno samostalnost in sicer po najpravičnejši poti podelila? Namestnik Kristusov mora biti svoboden in neodvisen na vse strani, da morejo verniki od vseh strani sveta brez težav do njega, pa tudi njegov glas do njih priti... . Ali bi še zaslužili ime, da smo otroci katoliške cerkve, ako svojemu Očetu in namestniku Kristusovemu boljše svobode ne privoščimo? Gotovo, slednjo iskričo ljubezni do papeža moral je v svojem srcu zadušiti, kdor more z njegovim sedanjim položajem zadovoljen biti... . Kakorkoli pa si vse to bodi: ljubezen do sv. Očeta nalaga nam zdaj kot prvo dolžnost, da poprej ne odjenjamo, dokler stolici sv. Petra vseh pravic ne vrnemo«... .²⁾

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Širje 5 fl. 55 kr., Velika Nedelja 22 fl. 76 kr., Sv. Benedikt v Slov. gor. 12 fl., Sv. Janž na Dravskem polju 14 fl., Reichenburg 29 fl. 77 kr., Bizelj 6 fl., Sv. Florijan pri Rogatcu 5 fl., Sv. Martin pri Vurbergu 12 fl., Poličane 8 fl., Sv. Martin v Rožni dolini 15 fl., Čadram 12 fl., Šmarje 29 fl., Sv. Štefan pri Žusmu 14 fl., Dramlje 6 fl. 48 kr.

Gospodarske stvari.

Kompóst.

(Dalje.)

Kak pomen pa ima apno za kompost? Apno v prvi vrsti pospešuje razpad organskih tvarin, vsled česar se več ogljenčeve kisline razvija in sicer najmanj enkrat več, nego brez apna. Kakor sploh razpad organskih tvarin, pospešuje apno tudi razpad duševnatih tvarin, v prisotnosti apna se organski dušec hitreje spreminja v amonijak, ta pa v solitarno kislino. Pa apno ni samo važno kot razkrojitelj organskih tvarin, temuč tudi, ker pospešuje kemične spremembe v kompostu. Ono veže škodljive kisline, n. pr. v blatu iz močvirja.

V blatu iz luž ali močvirja, tudi stranišča, kamor se je vlivala raztopina zelene galice, nahaja se železni okisec modre barve, ki je rastlinam neposredno tako

¹⁾ Katoliška cerkev str. 30, 31, 35, 37, 54, 91.

²⁾ Prijaz. list. str. 3.

³⁾ Drobt. 1864 str. 4.

⁴⁾ Drobt. 1869 str. 236—260.

¹⁾ Poglav. misli tega govora sledi v Drobt. 1864 str. 3—45.

²⁾ Katoliška cerkev str. 120, 121, 122, 125.

rekoč strup. Železni okisec je vezan na žvepleno kislino. Če pa pride živo apno do njega, veže ono to kislino, okisec ostane prost kot hidrat, se jako hitro pri pristopu zraka okisi v okis. Železni okis je pa celo koristen; kajti on služi rastlinam deloma kot hrana, veže pa deloma fosfate, da se ti ne razgubé.

Na enak način pospešuje apno tudi razpad mineraličnih tvarin n. pr. živca (Feldspat). Apno pa tudi pospešuje raztopnost mineraličnih tvarin. Apnena voda zamore n. pr. v zemlji več kakor dve tretjini kalija raztopiti, nego voda brez apna. Poleg tega pa apno zemljo tudi fizikalčno izboljšuje. Napravljia namreč zemljo bolj rahlo, zemlja se dá razdrobiti in je bolj pristopna zraku. Rahljanje zemlje je pa jako ugodno za kompost, za katerega smo težke ilovice vzeli, da se ta do dobra razdrobi. Ako hočemo rastlinsko hrano v kompostu kmalu in dobro izkoristiti, moramo mu torej apna primestati.

Za kemično pretvorbo v kompostu, zlasti za nitrifikacijo, potreben je pa tudi zrak, oziroma kislec v njem. Da more ta boljše uplivati, se ne napravljia kompost v jami, temuč na kupu, čegar razmerje naj bode tako, da more povsod zrak blizu, da se meša kompost s tvarinami, ki ga rahljajo.

Sedaj smo zvedeli, kake tvarine je zbirati za kompost, da nam ta v vsakem oziru ustreza, da ga bode vredno voziti v vinograde, da bode brzo razpadel, torej da ga moremo kmalu porabiti, in pa da bodo snovi, ki so rastlinska hrana v njem, ne samo v pravem razmerju, temuč tudi v obliki, v kateri zamorejo najpopolneje koristiti. Pa še nekaj!

»No, ali že ni zadosti?« bode marsikdo nevoljen zaklical. Prijatelj, ki se ukvarjaš s poljedelstvom ali vinogradarstvom, le potrpi še malo; saj je ravno kmetijstvo najboljša šola potrpežljivosti. Od ravnanja s kompostom je odvisen deloma tudi njega enakomerni razpad, njegova dobrota z ozirom na zahteve rastlin. Za kompost je treba izbrati bolj senčen kraj, da se prehitro ne suši. Treba tudi dovolj prostora, da ni treba kupa napravljati previsoko, pa tudi da se more lahko razkopavati itd.

Ako je mogoče, napravi se kompost blizu gnojnične jame, da gnojnice ni treba daleč nositi. Večkrat bode pa umestno pri oddaljenih vinogradih, kompost ondi napravljati. Tam si treba namesto gnojnice pomagati z gnojili, ki imajo več dušca n. pr. roženi opilki itd., namakanje pa dežju prepustiti. Okoli prostora, na katerem so kupi za kompost, treba pa je tudi izkopati dovolj globoke jarke, ki zaprečijo, da ne pridere voda do komposta. Proti eni strani imajo ti jarki jamo, da voda v njej pušča tvarine, katere je s seboj prinesla, morda tudi od komposta izprala. Podlaga za kompost naj bode toliko uzvišena, da ne more voda na njej nikdar zastajati.

Tvarine za kompost sproti na kup znašati, ni umestno, ker tako se ne razkrojajo enakomerno. Bolje je, tvarine za kompost vsako po sebeh hraniti, dokler jih ni dovolj ali dokler pride čas za napravljanje komposta. Kadar ni drugega dela odveč, tedaj se napravljia kompost. Kup naj se ne napravi višji nego 1 m. S časom se sicer usede, potem se pa zopet poviša na 1 m. Višjih kupov ni dobro delati, ker višjih kupov zrak ne more prešiniti, pa tudi se dolnje plasti kupa odveč stisnejo, torej pride manj zraka v nje in razkrojavanje ni enakomerno. Vznožje kupa naj bode 3 m. Da se ne ruši, naj bodo stranske stene dovolj poševne v razmerju 1 : 3. Če je kup v znožju 3 m širok, bodi zgorej samo 1 m širok. Dolg more biti kup poljubno. Vrhu kupa naj bode zleb, da ondi voda ali gnojnica zaostaja tako dolgo, da se znotraj po kupu razlije. (Konec prih.)

Žitne cene v Mariboru od 30. marc. do 6. apr. Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 70 kr., rž 4 fl. 80 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 30 kr., turšica ali kuruza 5 fl. 70 kr., proso 4 fl. 60 kr. in ajda 4 fl. 80 kr.

Sejmovi. Dne 13. aprila v Poličanah (svinjski sejem). Dne 16. aprila v Spielfeldu, Podčetrku, Šošanu in Ljutomeru. Dne 17. aprila v Imenem (svinjski sejem) in pri Kapelah. Dne 18. aprila pri Novi cerkvi in na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem.)

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Vabilo) na osnovalni shod in prvi občni zbor »Leonove družbe«. Osnovalni odbor »Leonove družbe« naznanja p. n. prečistitim in preblagorodnim slovenskim domoljubom, da je visoko ministerstvo za notranje stvari z razpisom z dne 9. januvarija 1895, št. 33'652 potrdilo pravila »Leonove družbe«. Vsled tega se bode vršil v četrtek po Veliki noči, to je dne 18. t. m., ob poldvanajsti uri v Ljubljani, in sicer v knezo-škofijski dvorani, osnovalni shod in prvi občni zbor »Leonove družbe« z nastopnim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika osnovalnega odbora; 2. Slavnostni govori štirih gospodov govornikov, nastopajočih v imenu bogoslovja, modroslovja, prirodoslovja in pravoslovja; 3. govor predsednika katoliškega akademičnega društva »Danice«; 4. volitev odbora v smislu § 11 društvenih pravil. Po občnem zboru bode ob 2. uri popoldne banket pri »Maliču«. Tisti gospodje, ki se želé tudi banketa udeležiti, naznanijo naj to tajniku osnovalnega odbora (g. Josipu Šiška, kn. tajniku v Ljubljani) vsaj do 16. t. m. ter vpošljejo ob enem 2 gld. za kuvert. — Posebna vabila se ne razpošiljajo. — V Ljubljani, dne 2. aprila 1895. Osnovalni odbor »Leonove družbe«.

Z Dunaja. (Misijon.) Minila je zima, sneg in led sta izginila in ljubo solnce spomladansko budi naravo k novemu življenju. Kakor narava, ustaja tudi dunajsko katoličanstvo k novemu duhovnemu življenju. V treh mestnih župnijah se je obhajal pred 14 dnevi sv. misijon. Posebno veličasten je bil oni v stolni cerkvi sv. Štefana. Kardinal-nadškof dr. Gruscha so ga sami z navdušenim govorom otvorili in zaključili ter pri sklepu izrazili svoje prisrčno veselje nad tako obilno udeležbo. Ta je pa bila tudi zares velikanska; posebno večerne pridige so bile izvanredno dobro obiskane, cerkev vselej natlačena. Po 10 do 12 jezer vernikov je pazljivo poslušalo spretno govornike očete jezuvite; spovednice so bile obdane cel dan in vsako obhajanje je trajalo po celo uro. Posebno ganljivo je bilo ono v četrtek; čez tisoč beloblečenih deklic, večidel iz višjih stanov, je sprejelo sv. obhajilo z vidno pobožnostjo. Ravno tako je na tiho nedeljo lepo število gospodov pristopilo k mizi Gospodovi. Bog daj, da bi božja beseda rastla, cvetela in obiljen sad obrodila! —s.

Iz Loč pri Sv. Duhu. (Misijon) smo imeli in to od 16. do 25. pr. m. Minilo je že 39 let, kar je bil tukaj sv. misijon, ki pa ni bil tako sijajen, kakor sedaj, ko se ga je udeležilo ogromno število ljudi, čez 2000 jih je sv. zakramente prejelo. Da smo pa imeli sv. misijon, je med drugim pripisovati pokojnemu č. g. Stiplovšku, ki so pri lanskem velikonočnem izpraševanju obečali, da bomo letošnjo leto sv. misijon imeli. Dasi pa njih truplo v zemlji počiva, gotovo njihova duša na onem svetu plačilo uživa. Pred vsem gre pa hvala sedanjemu č. g. župniku Antonu Ledniku, ki se tolikega truda niso ustrašili. Hvala tudi č. g. misijonarjem, ki so se toliko trudili za naše neumrjoče duše! Hvala pa

tudi vsem drugim čč. gg., ki so marljivo pomagat prihajali. Ako se kak zanikarnej ni hotel teh milostij udeležiti, le sam si je kriv; vsi drugi pa si prizadevamo z božjo pomočjo, da bodemo vedno v dobrem stanovitni!

Iz Brežic. (Volitve v okr. z astop) so skončane. Slovenci smo v veleposestvu podlegli z dvema glasoma. Znani renegat Miha Janežič iz Kapel in pa vodstvo južne železnice sta pripomogla, da so Nemci zmagali. Dobili so tudi pooblastilo od gospe Kočevarjeve iz Krškega. Žalostno, da se dá tako odlična oseba premetiti. Kakor čujemo, bodo Slovenci rekurirali, ker jim je vlada sedem glasov zavrgla. Dobova je svojo čast rešila. Ondi sta dva velika posestnika, Gerjevič mlajši in starši, pa oba sta ostala zvesta. Slava! Renegatu Mihi Janežiču pejojo slavo brežiški Nemci, rekoč: »Der Bauer ist ein Lump, nur der Janežič von Kapellen in ein ehrlicher Character«. Ali ste čuli, gospod urednik? Tako je djal g. Z. v Brežicah v neki gostilnici, ko smo se o volitvah pogovarjali. Slovenski kmet, naša poštena duša, pa naj izvé, kako govorijo Nemci o njem za hrbtom!

Iz Beljaka. (Domač slovenski umetnik.) Gospod Peter Markovič, slikar v Rožeku, je razstavil tukaj v oknu gospoda Poltnika svojo najnovejšo sliko, ki predstavlja starostu slovenskih koroških duhovnikov, velezaslužnega domoljuba, milostivega g. Lovro Serajnika, prošta tinjskega. Kdor mil. gosp. prošta pozna, misli, ogledujoč sliko, videti pred seboj ljubeznivega, dobrega in za vse lepo unetega starčka; tako živa in dobro zadeta je njegova podoba. Gospod Markovič je to podobo slikal v tukajšnji obrtniški šoli pod nadzorstvom gospoda akademiškega slikarja in profesorja Pazdereka. Gosp. Markovič je pač lahko hvaležen omenjenemu gospodu profesorju, ker je pod njim jako napredoval; napredek njegov se kaže v delu sploh, posebno pa v barvah, katere je pri tej podobi prav srečno in dobro pogodil. Naj bi se našli slovenski rodoljubi, ki bi pripomogli, da bi prišel g. Markovič vsaj za nekaj časa na kako akademijo, kjer bi mogel postati dovršen umetnik! To bi bilo njemu na korist, národu slovenskemu pa v ponos.

S Koroškega. (Za lovce.) V Borovljah (Ferlach) se dobijo lepe lovske puške, pa tudi zanesljive, odkar je tam ustanovljena c. kr. preskušalnica (Probieranstalt). Mojstri in delavci puškariji so Slovenci, le to je žalostno, da so tovarnarji ali »liferanti« (to so večji mojstri, ki prodajajo ne samo svoje, ampak tudi puške manjših mojstrov, od katerih jih prekupljajo) bili do zdaj vsi pristaši nemško-liberalne stranke ali po domače rečeno »nemškutarji«. Še le letos se je eden iz slovenko-mislečih mojstrov povspel na stopinjo liferanta in ta je gospod Ludvik Borovnik, zvest pristaš slovensko-katoliške stranke. Kot veren in značajan mož je tudi zvest v svojih izdelkih in po ceni. Slovenske lovce toraj opozarjamo, naj naročajo puške edino le pri gosp. Ludviku Borovniku. Slovenske in nemške cenike pošilja zastoj.

Iz Podsrede. (Grozna nesreča) se je pripetila zadnje dni pri nas. Na zahodno-južni strani trga potegnil je iz Laz naravnost proti Levstikovemu mlinu prek Bistrice velikansk plaz. Dne 1. aprila kazali so se prvi sledovi. Nad 200.000 $\square$ m zemlje začelo je počasi lezti proti Bistrici v dolino. Sredi plazovišča na desnem bregu Bistrice je stala zidana hiša kmeta Agreža in še dvoje gospodarskih poslopij. V omenjeni hiši je pokalo že prvega aprila, ko še nihče ni slutil preteče nezgode. Drugi dan so jeli prestrašeni prebivalci svoje reči spravljati iz hiše in drugih poslopij. Ravno o pravem času so zapustili hišo in si vsaj življenje rešili; še predpoldne tistega dne razrušila se je hiša z drugim poslojem vred in popoldne skoraj do čista pogreznila v

zemljo. Deset oralov Agreževega posestva je zginilo popolnoma, sosedom pa je posutih okoli 14 oralov zemljišča, večinoma travnikov. 120m široki plaz zajezil je Bistrici strugo in se dan za dnevom hitro pomikal naprej. Ker se voda ni mogla odtekat, kakor le za silo skoz Levstikov mlin in dvorišče, nastalo je med trgom in plazoviščem jezero do 150 $\square$ m veliko. V tej nevarnosti prosi županstvo dne 4. aprila brzojavno okrajno glavarstvo pomoči. Že drugi dan se pripelje g. okr. glavar z nekaterimi inženirji. Gasilci iz Kozjega in Rajhenburga so delali nepretrgano noč in dan, da izkopajo Bistrici novo strugo in odvrnejo še večjo nevarnost. Na nasprotni strani plazovišča unkraj Bistrice tik Levstikovega mlina stoji kakih 50m visok grič. Ker se je plaz vsak dan po več metrov v dolgosti naprej pomikal, tako, da je že 5. aprila dosegel dolgost 500m, bilo se je silno bati, da se strine z imenovanim gričem ter zasuje in zadela vso sotesko na obeh bregovih Bistrice. Ako bi se to zgodilo, poplavila bi Bistrica vse podsredsko polje in spodnji del trga. Lahko si torej mislimo, v kakem strahu so bili tržani. V tej nevarnosti obrne se okrajni glavar brzojavno do vojaške pomoči. Dne 5. aprila popoldne dospejo v Podsredo 4 pijonirski častniki in 90 vojakov. Vojaki neprestano delajo, da po žlebovih in kanalih izpeljavajo vodo iz plazovišča v dolino; kajti več izvirkov se je prikazalo na plazovišču, kateri se zbirajo v male bazarje in pospešujejo plaz. Ako se ta voda od strani, je upati, da se ustavi plaz. Daj Bog, da se zapreti še hujša nesreča! Poleg silnega strahu je pouzročil ta plaz škode, ki se ceni na 10 tisočakov. Agrež, katerega priporočamo v dobrohotno podporo, zgubil je kar čez noč vse svoje imetje. Veliko so trpeli tudi njegovi sosedje, posebno Preskar, kateremu je vzelo sedem oralov travnikov. Blizu ponesrečenega kraja postavil si je pred nekaterimi leti knez Windischgrätz veliko žago. Ker bo vsled plaza struga Bistrice spremenjena, ne bode mu mogoče več na žago napeljati potrebne vode. Zavaljo tega trpi veliko škodo knez, pa tudi vozniki, ki so si pri vožnjah marsikak krajecar zaslužili. Omilovanja vreden je tudi trški župan, g. Levstik, ki bo najbrž ob veliki mlin.

Iz Frama. (Društvene vesti.) Dne 19. marca je imelo tukajšno kmečko bralno društvo svoje prvo letošnje glavno zborovanje, pri katerem se je po pregledovanju računov volil sledeči odbor: g. Miha Turner, posestnik in gostilničar, predsednikom; g. Franc Kirbiš, posestnik, podpredsednikom; g. Franc Pirkmaier, nadučitelj, blagajnikom; g. Mirosl. Pučelik, učitelj, tajnikom in g. Jernej Zamolo, trgovec. Kot njih namestniki gg. Jože Vodošek, učitelj, Franc Trglec, Fr. Vabl, Fr. Skrbič in Blaž Vešnar, vsi posestniki v Framu. Po volitvi se sprejme predlog jednoglasno, da se društvo svojemu ustanovitelju in plemenitemu podporniku g. dr. P. Turnerju po brzojavki zahvaljuje za vse sprejete dobrote. Nadalje se sklene, da nakupi društvo to leto ameriškanskih trt in cepičev onih dreves, katere je pri sadni razstavi g. Stigler, učitelj na marib. vinorejski šoli, našim krajem posebno priporočal, in da se trsi in cepiči med društveniže razdelé.

Iz Črešnjic pri Vojniku. (Pobožnosti; nova šola; zima.) Teško smo pričakovali praznika oznanjenja Dev. Marije. Ta dan smo popoldne ob dveh v procesiji iz župnišča nesli v cerkev novo podobo sv. družine. Gosp. župnik so nam na to, zdaj že drugokrat, razložili pomen podobe sv. družine in namen te bratovščine, v katero se je že vpisala skoro vsa župnija. Po pridigi so slovesno blagoslovili sv. podobo. Po blagoslovu jo zadenejo fantje in nesejo zopet v procesiji okoli cerkve med prepevanjem lavretanskih litanij. Po procesiji so jo obesili v cerkvi na primernem prostoru;

pred podobo verniki radi pobožno molijo. — Drugo dušno veselje pa zajemamo iz letošnjih postnih in stanovskih pridig. Vsako nedeljo popoldne se zbere posamezen stan v polnem številu, da sliši v obširnih pridigah razlago o stanovskih dolžnostih. Bog daj, da bi mogli vse zvesto izpolnjevati! — Pri nas so začeli spravljati material za novo šolo, katero mislijo začeti staviti prve dni maja. — Letošnja zima je bila huda in dolga. Ljudem je zaostalo delo v vinogradih in na njivah. Zato pa je zdaj velika stiska zavoljo preobilnega dela. Teško je dobiti delavcev. Čuden dan pa je bil pri nas 29. sušca. Svetilo je solnce nekaj časa, zmes pa dežilo; popoldne ob treh se vsuje obilno toče, kot grah debele. Zvečer se je bliskalo in močno gromelo. Nastal je močen vihar, po noči pa sneg zapadel, kateri pa je drugi dan že zginil. Tudi na večer 30. sušca je enkrat močno zagromelo. Bog vé, kako bo naprej.

Iz Slov. gorie. (Napisi.) Svet se vedno suče, jednako se je tudi pri Sv. Benediktu zasukalo, odkar je odšel na nemško stran cikajoči Golob k Sv. Trojici, ter si tam napravil samo nemški napis, misleč, da je Sv. Trojica v Bismarkovini. Kakor rečeno, po odhodu onega čudaka je dobil Sv. Benedikt popolnoma slovensko lice; tam, kjer je Golob imel nemški napis, blesti se sedaj samo slovenski: »Trgovina raznovrstnega blaga, F. G. Krmek-ova gostilna k pošti«. Vidi se, da je Krmek dober Slovenec, saj je oče njegove žene, gosp. Al. Ornik v Krembergu, iskren narodnjak in prijatelj »Slov. Gosp.« Veselimo se, da je Krmek odločen Slovenec, zatorej ga bomo radi pri priliki obiskovali. — No, bilo je več dopisov radi napisa pri Sv. Ani: »Gasthaus zum lustigen Steirer«, a sedaj javim na — veselje nemškutarjev in »Štajerskega kmeta«, ki se je za ta napis potegoval, da se je deščica: »lustiger Steirer« za nekaj časa snela raz steno. Kedaj se vrne zopet nazaj, nam ni znano.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je bilo dne 4. t. m. odposlanstvo iz Istre, da je prosilo pomoči v gospodarskih stiskah; dne 6. t. m. pa je ogerski ministerski predsednik Banffy poročal o delovanju ogerskega državnega zbora. — Dne 4. aprila so šli državni poslanci na počitnice; snidejo se zopet dne 23. t. m. — Iz pododseka za volilno osnovo je izstopil Dipauli, ker ni bil sprejet njegov predlog, naj se sedanjim petakarjem ohrani volilna pravica.

Solnograško. Tudi v I. razredu so pri občinskih volitvah v Solnogradu liberalci popolnoma bili pogaženi. Vsled tega velika žalost; zaradi poraza na Dunaju dne 1. aprila se še vedno ne morejo potolažiti.

Češko. Blizu Plzna je neki nemški učitelj Weiss izneveril 7000 gld. in ušel. Nemški listi pa o tem lepo molčijo! — Okrajni šolski svet v Kolinu je prepovedal šolarjem hoditi po krčmah in plesiščih.

Štajarsko. Dne 11. t. m. se odpelje nekaj Bismarkovcev h knezu Bismarku, da se mu osebno poklonijo. Naj le kar v »rajhu ostanejo«! — Graški poljski dijaki so poslali poljskim državnim poslancem prošnjo, naj podpirajo Slovence gledé celjske slov. gimnazije.

Koroško. Nemški »šulverein« gre rakovo pot. Oni dan je prenehala podružnica za gornjo Zaljsko dolino. — V Št. Rupertu ob Celovcu so ustanovili podružnico »Südmärke«. Glavno besedo so imeli slovenski odpadniki, kakor pri Bismarkovi slavnosti v Celovcu.

Kranjsko. V Ljubljani bodo dopolnilne občinske

volitve dne 22., 24. in 26. aprila. — Več zastopnikov gorenjskih in notranjskih občin je bilo 4. t. m. na Dunaju. Izročili so spomenico ministerkemu predsedniku Windischgraetzu, v kateri prosijo za železnico Lokarazdrto-Divača in stransko progo skozi Vipavsko dolino.

Primorsko. V Gorici je bilo tokrat izzrebanih med 36 porotniki 21 Slovencev. — V Barkovljah pri Trstu je umrl rodoljub Dragotin Martelanc. — Isterski deželni zbor in okrožno sodišče se premestita še letos iz Rovinja v Pulj. — V Brezovicah je zadnjo nedeljo bil prav dobro obiskan shod volilcev.

Hrvatsko. Senjski škof še dozdej ni imenovan. Zapreke dela ogerska vlada, ki bi rada na to škofijsko stolico spravila kacega Madjarona. — Na Sušaku blizu Reke se je ustanovila hrvaška banka in hranilnica.

Ogersko. Poslanska zbornica je odložila posvetovanja do 23. t. m. — V Nitri bodo spet državno-zborske volitve. Vlada priporoča nekega Janiča. — Pred tednom je v Budapešti neki lopov po noči vrgel bombo pred spomenik, ki so ga dali postaviti svetli cesar generalu Hentziju, ki je padel l. 1849. Bomba se je razletela, spomenik pa je ostal nepoškodovan.

Vnanje države.

Rim. Židovski lisi poročajo, da so sv. oče nevoljni na kardinala Rampollo, ker je ta naklonjen avstrijskim krščanskim socialistom. Poročilo je židovsko, tedaj neverjetno.

Francosko. Vlada hoče pooprčiti določbe civilne in vojaške kazenske postave o izdaji vojaških spisov. Vojaki in uradniki bodo kaznovani s smrtjo tudi v mirnem času. Naj vlada skrbi za strah božji, potem ji bodo sedanje postave dovolj!

Belgijsko. Poslanska zbornica je sprejela vladno predlogo o občinskem volilnem redu. Vsled tega je velika razburjenost med delavci. Tudi katoliški delavci so bojda nevoljni na svoje poslance. Dne 1. t. m. je le nekaj delavcev delo ustavilo, vendar se je vsak čas hati občnega punta.

Angleško. Poslanska zbornica je sprejela postavu, s katero se omeji razprodaja žganih pijač. — Stari Gladstone se je vrnil z juga, da priobči turške grozovitosti na Armenskem. Morda Armencem pomore do svobode, kakor nekdanj Bolgarom.

Nemško. Cesar Viljem ni hotel vsprejeti bolgarskega ministerskega predsednika Stojlova, zato, da se ne bi Rusom zameril. — Cesar Viljem bojda želi vstopiti v framasonsko družbo.

Rusko. V zadnjem času so dobili trije Poljaki odlične službe; torej ponehava mržnja zoper katoličane. — Car Nikolaj je ustanovil urad, ki bode sprejemal in carju izročeval razne prošnje in pritožbe ljudstva.

Srbsko. Pri volitvi volilnih mož za bodoče volitve so sicer zmagali vladni pristaši; toda uradniki so postopali samovoljno in krivično, prav po turško.

Špansko. Ustaja na Kubi v Ameriki se širi. Ker je ta otok za špansko velikega pomena, zato odide v kratkem še 20.000 vojakov na Kubo. General Martinez Kampos je rekel pri slovesu prijatelju: »Videl me bodeš kot zmagovalca ali pa nikoli!«

Portugalsko. Kralj je potrdil novo volilno postavu, po kateri bode samo 120 poslancev. Med temi ne sme biti nad 20 odvetnikov in zdravnikov, uradnikov pa ne nad 40.

Azija. Japonci hočejo mir skleniti s Kitajci, da med drugim zahtevajo neodvisnost Koreje, zaradi katere se je boj pričel, in zase otok Formozo in polotok Liaotung. Da bi Kitajci rajši privolili, poslali so Japonci 40 ladij proti mestu Kanton.

Za poduk in kratek čas.

Stare gore pri Podsredi.

(Konec.)

Kakor sem že omenil, nahajale so se že nekdaž ob konceh pravilno izpeljanih ovinkovih potov na Staro goro kapele križevega pota. Začele so se zidati l. 1834. proti volji takratnega župnika Jakoba Globočnika. Občine in pa graščinski oskrbniki so vodili celo podjetje. Ker se pa niso posluževali pri tem delu veščakov, vršilo se je delo površno in nezvesto. Kapele so bile tako rekoč le prislonjene na hrtil, zidane brez vsakega temelja, ali svetopisemsko rečeno, zidane so bile — na pesek. Tudi podobe so bile prave karikature, res sposobne, da so podsredške matere ž njimi strašile otroke.

Pa tudi to površno delo ni moglo nikdar priti do konca in je začelo razpadati, preden se je končalo. L. 1847. je priganjalo škofijstvo, da se kapele že skoraj dozidajo in se omisli njih notranja oprava. Trinajst let so se torej zidale in v trinajstih letih razpadle zopet v razvaline, kar je razvidno iz škofijskega ukaza z dne 15. sept. leta 1860. št. 2425: »Ker kapele sv. križevega pota na Staro goro že razpadajo in primanjkuje denarjev, da se ohranijo, ukaže se župnijskemu uradu, da jih dá podreti, ali pa, če se kje znajdejo dobrotniki, naj se postavi k večjemu pet kapelic v spomin peterih skrivnostij sv. rožnega venca. Nikakor pa se ne smejo trpeti kapele v sedanjem razpadlem stanu v spotiko tujih romarjev«. Leta 1866. je izšel od škofijstva enak ukaz.

Gledé teh višjeuradnih ukazov piše g. župnik J. Bratanič: »Ker primanjkuje denarjev, ni misliti na zopetno zidanje kapelic; starih podreti noče nihče, in tako razpadajo same od sebe«. Da, razpadajo, in škofijstvo toži na to l. 1872.: »Škoda, da se bodo kapele sv. križevega pota vse popustile, želeti bi bilo, da se ohrani vsaj ta ali ona kapelica«.

Kar se je v prejšnjih boljših letih zdelo nemogoče zgodilo se je zdaj v slabejših letih, ko je trtna uš popolnoma uničila tamošnje vinograde. Izpolnila se je nenadoma visoka želja prečastitega škofijstva — nove kapele so se zopet pozidale. V teku komaj poldruga leta vzdignilo se je iz prejšnjih razvalin trinajst novih kapel, za štirinajsto, za božji grob, se je pa obnovila že imenovana kapela sv. Mohorja in Fortunata. Prvih 10 kapel pozidale so različne okolice cele župnije, 11. č. g. Martin Škrbec, 12. č. g. A. Lednik in 13. knez Windischgrätz iz Konjic.

Kapele so zidane lično, zvesto in trpežno; ako se bo količkaj pazilo na nje, pretrpele bodo marsikateri človeški rod. Podobe za kapele je izrezal sloviti Stuflesser iz Grödna na Tirolskem. Izrezane so jako umetno in okusno, značaji posameznih oseb so nepopisljivo vrlo izraženi, cele sestave napravljajo na človeka mogočen utis. G. podobar je vedel vlti svojim umotvorom duha in življenja, zato jih je kaj prijetno gledati, kakor da bi bile žive podobe.

Hvalevredno je tudi, da se je popravila križempot na Staro goro in se razširila na več metrov.

Vse kapele križevega pota, izvzemši prevažanja potrebne tvarine in popravljanja potov, stane nad 4000 fl. Č. g. župnik A. Lednik so skrbeli tudi, da so se kapele kaj slovesno blagoslovile. Naprosili so tri gospode misionarje iz Celja, da so o tej priliki obhajali tridnevno na čast Kristusovemu trpljenju in Mariji sedem žalostij. Podsredški rojak, č. g. J. Macur, imeli so od sv. očeta dovoljenje blagosloviti kapele in križce na odpustke. Blagoslovili so kapele v petek, 19. oktobra 1894. Ker so pred nekaterimi leti osebno obiskali in ogledali si

sv. kraje, kjer je Zveličar naš prvokrat obhajal križev pot iz Jeruzalema na Kalvarijo, vedeli so nam veliko zanimivega povedati v premišljevanjih pri posameznih postajah. Glavna in sklepna pobožnost je bila 21. okt.

Nove kapele pa Podsredčanom nalagajo novih dolžnostij. Obiskujejo naj jih radi in premišlujejo trpljenje Kristusovo! Občina naj skrbi o romarskih shodih za pravi red pri kapelah in Marijini cerkvi, da se ne bodo več oskrunjevali dnevi Gospodovi in se ne odganjali s tem pobožni romarji. Vsa župnija pa imej skrb, da se ohranijo kapele. Da bodo novi župnik, č. g. Jurij Galun, pazili na te kapele, to je gotovo.

Stari farani pomnijo še prav dobro, kedaj da so se začele zidati stare kapele, pa preživeli so jih, videli jih v razvalinah in zdaj gledajo na istih prostorih nove kapele. Da te ne bodo razpadle, bilo bi hvale vredno, da bi vsaka podsredška okolica zbirala med seboj prostovoljnih doneskov in nabrano svoto naložila na obresti, s katerimi bi se ohranjevala kapela dotične okolice. S tem bi bil njih obstanek zagotovljen za daljnjo prihodnost.

Smešnica. A.: »Za kako boleznijo je umrla tvoja žena?« — B.: »Prehitro je živela.« — A.: »No, zakaj pa?« — B.: »Deset let je preživela tako hitro, da ne vem, kdaj. Ko sva se ženila, bile je pet let mlajša od mene, in ko je umrla, bila je pet let starša!«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškofa) so dne 5. aprila t. m. popoldne obiskali milostlj. knezoškof krški, dr. Jožef Kahn. Kakor slišimo, je bolnemu milostlj. nadpastirju precej bolje.

(Ptujski okrajni odbor.) Dne 8. t. m. so bili voljeni gg.: Jožef Zelenik načelnikom, notar Simon Ožgan njegovim namestnikom, in Mihael Brenčič, č. o. Klement Salamun, Anton Gregorič, Simon Ožgan, Martin Kranjc ter Andrej Jurca odborniki.

(Katol. delavsko društvo) s slov. in nemškimi oddelkom v Mariboru ima svoj ustanovni shod na belo nedeljo, dne 21. t. m., ob 1/2 8. uri zvečer v hotelu »Nadvojvode Ivana«. Nemški slavnostni govor se glasi: »Zakaj in kako se naj organizujejo delavci?«, slovenski pa: »O socijalni bedi sedanjega časa«.

(Zaupnica.) Našim deželnem poslancem so na njih izstopu iz deželnega zbora štajarskega izrekle svoje priznanje in popolno zaupanje občine: Vučja ves, Slamnjak, Presika in Škofja ves.

(Narodni dom v Celju.) Slovesno polaganje temeljnega kamna »Narodnemu domu« v Celju je bilo v ponedeljek, dne 8. t. m. popoldne ob 2. uri. Blagoslovili so temeljni kamen in imeli primeren nagovor preč. gospod opat. Nato se je takoj pričelo z zidanjem.

(Novoosnovano »Celjsko pevsko društvo«) je priredilo te dni prvi društveni večer v prestorih Radejeve gostilnice na Bregu. Zbralo se je mnogo članov in gostov.

(Odlikovan Slovenec.) Gosp. Mihael Razlag, doma iz križevske fare na Murskem polju, ki ima v Gradcu prvo zalogo moških oblek, je te dni pri razstavi v Kahiri v Egiptu zmagal pariške in londonske tekmece: dobil je prvi dobitnik in zlato svetinjo.

(Cerkev se je podrla) v Mirabelli pri Kataniji na Italijanskem. Med službo božjo se je podrla in zaslula vse navzoče. Dosedaj so izkopali osem mrtvih in dvajset težko ranjenih. Gotovo še se jih je več smrtno ponesrečilo.

(Sklep misijona) v mariborski stolni cerkvi je bil sinoči izredno slovesen. Pridigal je č. o. H. Abel o misijonskem križu in navzočim podelil papežev blagoslov. Nato so preč. g. stolni župnik izrekli zahvalo za sv. misijon Bogu, mil. knezoškofu, č. misijonarjem, duhovščini in župljanom. Končno je bil blagoslov s »Te Deum.«

(Cesarski namestnik.) baron Kübeck, se je 9. t. m. mudil v Podsvredu, da si je ogledal nesrečo, o kateri poroča današnji dopis iz Podsvrede.

(Vabilo.) Na velikonočni ponedeljek popoldne ob 4. uri priredi bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju veselico z mnogobrojnim vsporedom, z gledališko igro, tamburanjem in petjem. Kobilni udeležbi vabi odbor. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

(Bismarkovanje.) Neki hamburški list javlja, da je od 31. marca do 3. aprila t. l. došlo knezu Bismarku 8390 telegramov, okoli 50.000 pisem in katic 120.000 dopisnic. Naši Bismarkovci, avstrijski lškarjoti, imajo torej v tem številu jako malo vrednost.

(Vestnik) šolske družbe sv. Cirila in Metoda je te dni v 8. zvezku izšel. Po tem »Vestniku« je lani imela mariborska podružnica 92 udov, celjska pa 59.

(Nesreča v premogokopu.) Dne 2. aprila je posulo tri delavce v rovu sv. Jožefa v Keflahu na srednjem Štajarskem. Dva so rešili — jeden pa je umrl.

(Ptujski občinski svet.) silno užaljen, da je okrajni odbor protestoval zoper proslavljanje Bismarka, je predvčerajšnjim slenil izjavo, s katero protestuje zoper to, da se slovenski okrajni zastop umešava v notranje mestne stvari. O je!

(Nesreča.) V soboto popoldne je padel pri zgradbi novega zagrebškega gledališča 23 letni zidar Josip Egartner iz Celja z odra ter se je težko poškodoval. Odnegli so ga v bolnico.

(Lakota v Bosni.) V bosenski Pasavini je nastala lakota. V nekaterih hišah nimajo ljudje prav ničesar jesti. Jeden mož je umrl v neki vasi od glada. Že po zimi je bila beda velika, zdaj pa so povodnji jo še povečale. Vsa okolica okoli Bosenskega Broda je preplavljena in je videti le strehe iz vode in dimnike tovaren. Ljudstvo je moraló pobegniti na tostranski breg.

(Čitalnica v Brežicah) ima redni občni zbor v nedeljo, dne 21. aprila 1895 ob 4. uri popoldne v svojih prostorih v hótelu Klembas. Za uro pozneje pa zboruje podružnica sv. Cirila in Metoda za brežiški okraj.

(Č. g. Jakob Planinšek) se je preselil na Dunaj. Sredi sušca pa je bil od nekega voznika zadet, in je bil te dni spreviden.

(Utonila sta) v ponedeljek, dne 8. t. m. pri prevažanju drv čez Dravo iz hrvatske strani na Štajarsko Ivan Dogša, posestnik, in Franc Zorjan, gostač, oba iz Obrizja pri Središču. Pravijo, da niti prav veslati, niti plavati nista znala. Dogša zapusti udovo s štirimi, Zorjan pa udovo s tremi otroki. Trupel še do sedaj niso našli. Nagle smrti varuj nas, o Gospod!

(Bela žena.) Dne 31. marca t. l. je umrl v Celju polkovni zdravnik g. dr. Filip Rogozinski. — Na Sladki gori pa je umrl g. Jakob Vodlak, učitelj in dobro znan organist.

(Samomor.) Dne 6. aprila se je ustrelila gospa Marija Pawls, grajščakinja na Slivnici pri Mariboru. Zdravniki so spoznali, da se ji je pamet zmešala. — Dne 28. marca pa se je v Plešivici obesil 56letni delavec Ignac Ljubič.

(Majevi hrošči v marciju.) Iz Vidma ob Savi se poroča časnikom, da so se tam že zadnje dni marcija prikazali prvi majevi hrošči.

(Zoper bismarkovanje) v imenu »nemške« Štajarske je sklenil občinski zastop v Škofji vesi v seji dne 31. marca t. l. protest.

(Okrajni zastop v Sevnici.) Svetli cesar so potrdili volitev gosp. Fr. Lenček-a, posestnika v Blanci, načelnikom in gosp. Vinka Medica, praktičnega zdravnika v Sevnici, načelnikovim namestnikom okrajnega zastopa v Sevnici.

(Celje) je 7. t. m. zapustil bivši predsednik okrožnemu sodišču dr. Gertscher ter se odpeljal kot državni nadpravnik v Trst. Uradniki in nemška gospoda so se od njega še enkrat poslovili na kolodvoru.

(Živinski sejem v Mariboru) je bil 1. aprila vzlic dežju jako živahen. Prignali so 278 volov, 2 bika, 485 krav in 78 telet. Kupci so prišli z Moravskega in Spodnjega Avstrijskega.

(Požar.) V Št. Petru pod Sv. gorami je 2. aprila ob 2. uri po polnoči po neprevidnosti ljudij zgorela v Črešnovci Požekova hiša. Gospodar se je komaj otel skozi okno.

(Misijon v kaznilnici.) V mariborski c. kr. kaznilnici sta sv. misijon obhajala dne 8., 9. in 10. aprila jezuit č. P. Fischer v nemškem in č. g. L. Hudovernik, stolni vikar, v slovenskem jeziku.

(Povodenj na Koroškem.) V noči od 1. do 2. aprila je v Krivi vrbi voda predrila jez in se razlila po okolici ter pouzročila veliko škodo na poljih in uničila nekoliko mlinov.

(Ukradeni zvon.) V Brestovici v Istri so neznan tatovi iz župnijske cerkve odnesli 150 kg težki zvon, vreden 1000 gld. na bližnje polje in ga tam razbili.

(Polkovnik postal v Braziliji.) Pred 2 letoma je šel dunajski brivec Teodor Moyser v Brazilijo. Za zadnjih nemirov mu je guverner mesta San - Paolo naročil, naj kot bivši avstrijski vodnik izvežba črnovojnikove šenpavelške. Moyser je 1100 črnovojnikov v 6 tednih tako dobro izvežbal, da ga je guverner pri prvi paradi imenoval polkovnikom.

(Povodenj na Ogerskem.) Pred tednom so na Ogerskem reke zelo narastle. Maroš in Gergoli sta poplavlili okolico mesta Sächsisch-Regen in podrli železniški most. Mala Tisa je predrila jezove, pri Nyiregihacu in poplavlila 20 tisoč oralov polja.

(Visoka starost med Turki.) Carigradski list »Sabah« javlja, da je te dni v Carigradu umrl Turek Mevlud Efendi, star 135 let.

(Podržavljenje južne železnice.) V kratkem pojde trgovinski minister grof Wurmbrand v Budapešto, da z ogersko vlado dožene obravnave o podržavljenju južne železnice. Po dunajskih poročilih preide južna železnica s 1. julijem t. l. v državno upravo.

(Starinske izkopine.) Na Ljubni poleg Vidma so našli nedavno delavci v vinogradu gospe Volavšček-ove več zanimivih bronastih sulic, igel, zapestnic, zapon, ostankov čelad, biserov itd. Najdene stvari so bržčas iz dóbe pred Kristusovim rojstvom.

(Duhovniške spremembe.) Čast. gosp. Jožef Janžekovič, kaplan pri Sv. Barbari pri Vurbergu, je prestavljen k Sv. Rupertu v Slov. gor. Č. g. Anton Štrakl je zaradi bolehnosti stopil v začasni pokoj. Č. g. Franc Valenko, kaplan v Rajhenburgu, je ondi postal provizor. Č. g. župnik Ivan Kapler se je odpovedal župniji Olimje.

Bažnata obleka iz surove svile fl. 8'65

do 42'75 za popolno obleko — Tussors in Shantungs-Pongees — ter črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, vzorcev itd. itd.) Poštine in carine prosto na dom. Vzorec obratno. Pošta v Švicu se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvoir. lif.) Zürich.

Loterijske številke.

Trst 6. aprila 1895:	56, 86, 42, 73, 53
Linz	86, 31, 12, 10, 40

Veliki živinski in kramarski sejem
pri Sv. Antonu v Slov. gor. hode v soboto,
27. aprila t. l. 1-2

**Tinct. chinæ
nervitonica comp.**

(Prof. dr. Lieberja živčni lek.)

Edino pristen z varnostno znamko "križ in sidro". Pripravlja se pravilno v lekarni M. Fanta v Pragi, ter je že dolgo let znan kot živcekrepiło zdravilo. Steklenica 1, 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Kot jako dobro domače zdravilo so znane **St. Jakobove želodčne kapljice**, steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna "pri zlatem medvedu" v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 13-40

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnica, vitle, trieure
čistilne mlne za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mlne za sadje

predmeta za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpoložljiva v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

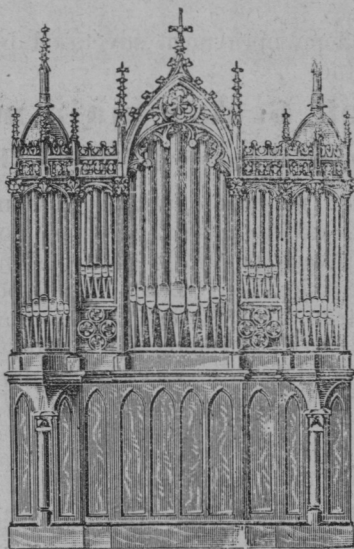
2/2 Praterstrasse Nr. 49

Dogate ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zasloni in poštno prosti.

Najulatannejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Jožef Brandl,
orgljarski mojster v Mariboru
Schmiderer-jeve ulice šte. 3.,

priporočuje se p. n. čast. duhovščini in spošt. cerkvenim predstojništvom za izdelovanje **orgelj** vsake velikosti, z vsemi v orgljarstvu iznajdenimi novostmi. Poraba sapnikov na stoške in najbolj potrjenega cevopnevmatičnega sestava (Röhrenpneumatik), ki natančno deluje, piščalke se točno glasijo ter se lahko igra.

Povravnavanje klaviatur ni potrebno, zaklopki ne obvisé, kakor se pri drugih sistemih lahko zgodi. Pri večjih orgljah so tastature registrov, kolektiv-stopalniki, ki drug drugega odprejo ter pnevmatične gumbice na lahko cele vrste registrov od-in zapró, ter olehkóčijo igranje.

Upirajoč se na mnogoletne skušnje v vsem področju orgljarstva, katere sem si pridobil v večjih izdelovalnicah na Avstrijskem in Nemškem, morem ustreči v em zahtevam.

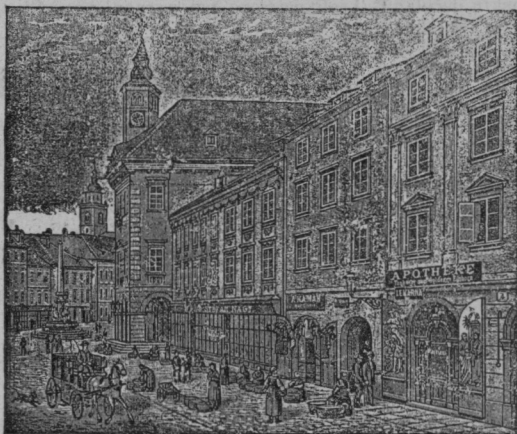
Poročila o novih orgljah in popravljenih so vedno pri rokah.

Vestna izpeljava, večletno jamstvo ter skromna cena se zagotovi. 1-10

Oelz-ova kava,

je najmočnejša in najzdravejša primes h kavi. Dobiva se v vsaki prodajalnici.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni,
ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Schutzmarke

Za želodec:

Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraščene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja 2 gld.

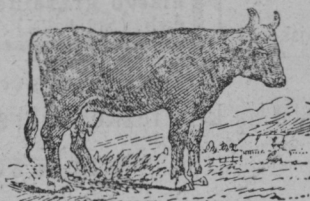
Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v križu itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta naštetá in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 20—24

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica proti ognju v Gradci.

Št. 4893.

Oznanilo.

Po § 92 pravil in po sklepu upravnega soveta od dne 28. marcija meseca 1895 obhaja se redno društveno zborovanje letno

**v ponedeljek 6. dne maja meseca 1895
ob 10. uri predpoldne v deželski hiši v Gradci.**

To se daje po § 94 pravil na znanje, zraven osebno povabljenih odposlanikov, ki vse društvo zastopajo, še tudi p. n. gg. društvenikom z opomenjo, da je zborovanje za-nje po § 99 pravil javno in le vsled sklepa zborovega posvetuje se o posameznih točkah tajno.

Vspored za ta občni zbor je ta-le: I. Računsko poročilo z računskim sklepom za 66. upravno leto 1894 z navetom zastran dobička. II. Poročilo računskih pregledovalcev gledé računov leta 1894. III. Proračun za leto 1895. IV. Predlog, da se dovoli iz zaloge oddelka za poslopja prispevek za zidanje hiše za okrevajoče delavce. V. Poročilo upravnega soveta gledé ustanove povodom vladnega jubileja Njih Veličanstva svitlega cesarja. VI. Volitev treh računskih pregledovalcev in namestnega pregledovalca.

V Gradci, dne 6. aprila meseca 1895.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice Graške proti ognju.

(Ponatis se ne plačuje.)

Št. 2350

Oklic!

C. kr. okrajna sodnja v Mariboru za desni breg Drave naznanja:

Dovolila se je prostovoljna javna dražba vinograda ml. Lovra in Franc Radolič vl. št. 13 kat. obč. Polana in nekaterih premakljin ter se določa dražbeni dan na sredo

dne 21. aprila 1895

ob 10. uri dopoldne pri vinogradu v Polani. Varščine je položiti 45 gld.; vinograd se bo oddal le za ali čez 800 gld. in je eno tretjino skupila takoj, drugo tretjino v teku pol leta, in ostanek v teku enega leta položiti.

V Mariboru, dne 31. sušca 1895.

C. kr. deželnosodni svetovalec.

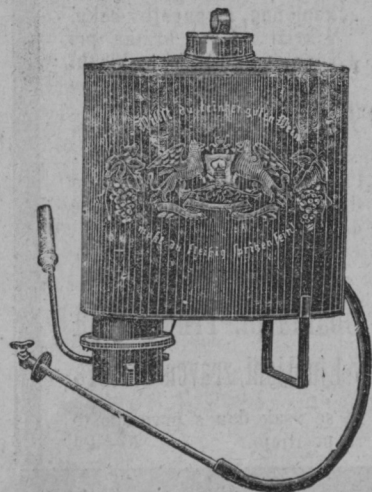
Sadna drevesca,

cepljena 2½ metra in več visoka, komad hruške 30 kr., jabolka 25 kr.; od 1½ do 2 metra visoka pa hruške 25 kr. in jabolka 15 kr. pošilja franko od postaje Skofja Loka proti povzetju

Valentin Porenta

v Peven št. II.

p. Škofja Loka, Kranjsko.

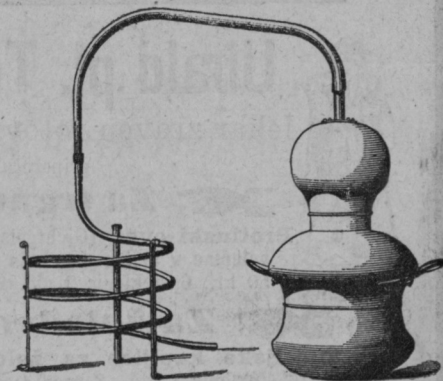
Priporočam svoje doma izdelane,
4½ kilo težke, bakrene

vakuum peronospora - brizgalnice,

komad 13 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 1200 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,
kotlar koroške ulice 6,
v MARIBORU.

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

OVES

„Willkomm“.

Ta težki oves napreduje v vsaki zemlji prav dobro in je v planinskih deželah med vsemi sortami najzgodnejši in plodnejši; ima visoko in prav dobro slamo za krmo in se ne poleže. Zadostuje, ker se mora ta oves vedko sejati, 50 kil za plug, cena za kilo 25 k., 50 kil 9 gld. 50 kr. 100 kil 18 gld. Vreča po 5 kil franko na vsako pošto postajo gld. 1-70.

Dupovski oves, zelo ploden napreduje najbolj v pešeni zemlji; 50 kil 6 gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. z vrečo na postajo Konjice.

Razpošilja ga, dokler bo kaj, **oskrbništvu graščine Golič pri Konjicah**, (Štajersko.) 3-5

Posestvo

pri Sv. Juriju na Pesnici, ki meri 32 oralov (13 oralov je lepega gozda) se po ceni prodaja.

Več se zve v Mariboru, Wietandplatz št. 1., I. nadstropje. 1-2

V najem se lahko takoj prevzame prodajalnica z mešanim blagom na lepem prostoru tik cerkve. Pripravna bi bila ta prodajalnica tudi za vsakega krojača. — Več se izve pismeno ali ustmeno pri upravnistvu „Slov. Gosp.“

Proda se

nizki bicikelj z gumi-cevjo, izvrstno izdelan, za 90 gold. Popraša se na Franc-Jožefovi cesti št. 2 v Mariboru. 1-2

Mlad človek,

ki je že služil za mežnarja, išče enako službo. Gre tudi za podmežnarja. Dopisi na uprav. „Slov. Gosp.“ 1-3